

[Gert Petersen]

tilbagevirkende kraft. Danmark har ved sin tiltrædelse af FNs menneskerettighedserklæring erkendt, at sådan lovgivning er en krænkelse af menneskerettighederne; lovgivning med tilbagevirkende kraft er i dag helt klart anset for en krænkelse af fundamentale menneskerettigheder.

Endelig kommer det tredje, som for mig er afgørende – det hænger naturligvis sammen med punkt 2 – nemlig spørgsmålet om dødsstraf overhovedet. Jeg skal slet ikke benægte, at en besættelse, som der er tale om i den tænkte situation, der her drøftes, medfører brug af våben, medfører forsvar og angreb, og at mennesker dør. Men det, jeg vil vende mig mod helt principielt, er staters ret til at bruge dødsstraf som straffeforanstaltning under nogen omstændigheder. Jeg er kommet til det resultat i den tid, som er gået, siden vi havde forslaget fremme første gang, at jeg ikke under nogen omstændigheder vil acceptere statsmagters ret til at bruge dødsstraf som straffeforanstaltning, først og fremmest fordi dødsstraf er noget uigenkaldeligt – en skade, der ikke kan genoprettes – og egentlig også for det andet, fordi de forbydelser, som den, der udsættes for dødsstraf, har begået, ikke bliver gjort gode igen, ikke bliver udjævnet, ikke bliver udlignet af dødsstraffen. Jeg mener, vi må prøve på at bevise i dette land i hvert fald, ligesom man vel også gør det i en hel del andre lande, at vi er på vej bort fra princippet om øje for øje og tand for tand – et princip, som man har levet efter på denne klode igennem årtusinder, og som så sandelig ikke har gjort kloden til noget bedre sted at leve på eller gjort menneskene bedre.

Jeg mener, der ligger noget helt principielt, noget dybt principielt i holdningen til dødsstraf, og jeg vil meget stærkt fraråde – uanset hvordan man forholder sig til dette samvittighedsspørgsmål – at man begynder at spørge rundt omkring om, hvad man skal mene om den sag; det må være noget, som man må afgøre med sin egen samvittighed og i fuld respekt for de forskellige synspunkter, som måtte findes.

Ole Espersen (S):

Der har været fremført kritik mod retsudvalgets behandling af sagen og specielt mod formanden for retsudvalget, og da det er en

alvorlig sag, synes jeg, det er rimeligt, at jeg ganske kort svarer herpå. Jeg kan sige, at der har været stillet 7 spørgsmål i udvalget; de er alle sammen blevet besvaret. Der har været ekstra mange behandlinger i retsudvalget, fordi sagen blev henvist til udvalget efter andenbehandlingen her. Der har været to deputationer, og der har været et samråd.

Behandlingen skal også ses på baggrund af, at en regering for ganske få år siden fremsatte et tilsvarende forslag. Det er ikke noget nyt, der foreligger for folketinget her, der har været et regeringsforslag af samme indhold. Efter regeringsforslaget har der ydermere været et andet privat forslag. Den problematik, vi taler om i dag, har været grundigere dyrket end mange, mange andre spørgsmål.

Jeg tror, det især var hr. Anders Andersen, der kritiserede behandlingen i retsudvalget, og jeg går ud fra, at hr. Anders Andersen sigtede til behandlingen af spørgsmål 7. Jeg synes, det er rimeligt, at man kender indholdet af dette spørgsmål og besvarelsen og sammenhængen i tinget. Spørgsmål 7 lød således:

»Vil ministeren indhente straffelovrådets, generalauditørens og forsvarschefens udtalelser i anledning af nærværende forslag?«

Ministeren svarede:

»Som det er fremgået af forslaget hidtidig behandling, kan der anføres synspunkter af betydelig styrke såvel til støtte for de gældende regler som til støtte for den foreslåede ophævelse af dødsstraffen.

Afvejningen af disse modstridende synspunkter og dermed den endelige stillingtagen til det foreliggende lovforslag må i sidste instans bero på en stærkt personligt præget politisk vurdering. Det er min opfattelse, at samtlige de synspunkter og faktiske forhold, som må indgå i denne politiske vurdering, allerede er kommet frem under forslaget hidtidige behandling.

På denne baggrund er det min opfattelse, at det ikke er påkrævet at indhente en udtalelse fra de pågældende instanser.«

Der var medlemmer af udvalget, som ønskede at drøfte dette svar med ministeren, og derfor blev ministeren kaldt til samråd i udvalget. Efter dette samråd blev der også fra enkelte medlemmer fremsat ønske om høring af bestemte organer – nu formuleret lidt anderledes end tidligere, men der blev på ny